

Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιώς, με τη συνδρομή ειδικών, απαντά σε 24 ερωτήσεις αναφορικά με την εφαρμογή του νέου Πτωχευτικού Κώδικα..

Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις

1) Από πότε θα ισχύει ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας και τι θα προβλέπει;
Από την 1 Ιανουαρίου 2021. Το νέο αυτό πλαίσιο προβλέπεται να αντικαταστήσει όλα τα επιμέρους εργαλεία ρύθμισης οφειλών που υπάρχουν σήμερα όπως είναι, για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, η προστασία της πρώτης κατοικίας και, για τους ελεύθερους επαγγελματίες, ο εξωδικαστικός μηχανισμός και ο πτωχευτικός κώδικας. (νόμος 4738/2020, Άρθρο 308 Έναρξη ισχύος, Τα άρθρα 1 έως και 264 του παρόντος τίθενται σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2021. Κατ' εξαίρεση, η παρ. 3 του άρθρου 264, καθώς και οι άλλες διατάξεις του παρόντος για τις οποίες δεν ορίζεται διαφορετικά, ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως)

2) Προστατεύεται η πρώτη κατοικία των ελευθέρων επαγγελματιών;
Ναι, οι διατάξεις εντάσσουν στις ρυθμίσεις τα πλέον ευάλωτα τμήματα της «μικροεπιχειρηματικότητας», ενώ καλύπτουν όλους τους ελεύθερους επαγγελματίες που έχουν λάβει επιχειρηματικά δάνεια με εγγύηση τη 1η κατοικία.

3) Ποιες οφειλές μπορούν να ρυθμιστούν;
Το νέο πλαίσιο, για την αφερεγγυότητα των φυσικών και νομικών προσώπων, προβλέπει τη συνολική διευθέτηση του ιδιωτικού χρέους προς την εφορία, τον ΕΦΚΑ, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τις τράπεζες και λοιπούς ιδιώτες. Οι οφειλέτες, μέσω του πτωχευτικού κώδικα, έχουν τη δυνατότητα να

ρυθμίσουν και να αναδιαρθρώσουν τα χρέη τους, διασώζοντας την περιουσία τους.

4) Θα μπορούν να ρυθμιστούν οι οφειλές πριν πτωχεύσει ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο;

Ναι. Θα δίδεται η δυνατότητα στους οφειλέτες, πριν την πτώχευση, να ρυθμίσουν τα χρέη τους μέσω μιας προπτωχευτικής διαδικασίας, μόνο όμως στην περίπτωση που το χρέος του κρίνεται βιώσιμο, κατόπιν αναδιάρθρωσης σε συμφωνία με τους πιστωτές ακόμη και σε 240 δόσεις.

5) Πώς θα γίνεται η υποβολή της αίτησης;

Η αίτηση για την εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών, θα υποβάλλεται από τον οφειλέτη ηλεκτρονικά, στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, με τη χρήση της σχετικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

6) Τι ισχύει με την προστασία της πρώτης κατοικίας;

Παρέχεται επιδότηση των δανείων πρώτης (κύριας) κατοικίας, στο στάδιο της συνολικής ρύθμισης οφειλών, έτσι ώστε να διασώσουν το σπίτι τους, συμπεριλαμβανομένων και όσων έχουν λάβει επιχειρηματικά δάνεια με εγγύηση την 1η κατοικία τους. Παρέχεται δηλαδή ένα κίνητρο επαναφοράς στη συνέπεια κάλυψης όλων των υποχρεώσεων.

7) Όσοι εντάσσονται στον πτωχευτικό κώδικα θα μπορούν να επαναγοράσουν το ακίνητό τους;

Εφόσον οι πιστωτές προβούν σε ενέργειες ρευστοποίησης της πρώτης (κύριας) κατοικίας, τότε το Κράτος παρεμβαίνει με σκοπό να αποφευχθεί η έξωση. Στο στάδιο της ρευστοποίησης από τους πιστωτές, παρέχεται ουσιαστική στήριξη από την πολιτεία, μέσω της δημιουργίας ενός ιδιωτικού φορέα για την απόκτηση των ακινήτων, ο οποίος θα επιλεγεί από το Κράτος, μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας. Ο εν λόγω φορέας θα υποχρεούται να αποκτήσει το ακίνητο που συνιστά την πρώτη κατοικία ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, η οποία έχει δρομολογηθεί σε διαδικασία πλειστηριασμού, κατόπιν κήρυξης πτώχευσης ή αναγκαστικής εκτέλεσης.

Επιπρόσθετα, ο φορέας υποχρεούται να παραχωρήσει την κατοικία προς χρήση στο ευάλωτο νοικοκυριό για 12 έτη, κατόπιν της καταβολής μισθώματος, το οποίο θα υποστηρίζεται από το Κράτος, με τη μορφή επιδόματος ενοικίου. Έτσι, αποφεύγεται μια έξωση, που θα επερχόταν εάν αποκτούσε κάποιος τρίτος το ακίνητο. Επίσης, ο φορέας υποχρεούται να προσφέρει στον οφειλέτη τη δυνατότητα επαναπόκτησης του ακινήτου εντός 12 ετών.

8) Πότε οι οφειλέτες θα απαλλάσσονται από τα χρέη τους;

Η πτώχευση συνοδεύεται απαρέγκλιτα από την απαλλαγή οφειλών. Αυτή η διαδικασία υλοποιείται γρήγορα, μέσα σε 1 έτος, εάν οι οφειλέτες απωλέσουν την περιουσία τους, εκτός αν προβληθούν ενστάσεις για δόλια πτώχευση ή απόκρυψη στοιχείων από τους πιστωτές. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που οι οφειλέτες δεν διαθέτουν περιουσία, τότε η απαλλαγή οφειλών πραγματοποιείται σε 3 έτη, οπότε και θα πρέπει να καταβάλουν το υπόλοιπο του εισοδήματός τους που περισσεύει μετά την κάλυψη των εύλογων δαπανών διαβίωσης.

9) Με την πτώχευση των φυσικών και νομικών προσώπων, διαγράφονται οι οφειλές;

Μέσω του πτωχευτικού κώδικα δίδεται η δυνατότητα πτώχευσης και παροχής δεύτερης ευκαιρίας, για υπερχρεωμένους δανειολήπτες που αδυνατούν να

εξυπηρετήσουν τις οφειλές τους. Η δεύτερη ευκαιρία ουσιαστικά επέρχεται με τη διαγραφή του υπολοίπου των οφειλών τους, κατόπιν ρευστοποίησης του συνόλου της περιουσίας τους και ελέγχου της περιουσιακής τους κατάστασης, έτσι ώστε να δύνανται να κάνουν νέο ξεκίνημα, σε εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 1023/2019.

10) Ο πτωχευτικός κώδικας προβλέπει πρόνοιες για όσους οφειλέτες ανήκουν στους ευάλωτους οφειλέτες;

Ναι, προβλέπονται πρόνοιες για δανειολήπτες που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες. Προβλέπεται περαιτέρω η επιδότηση ενοικίου των δικαιούχων σύμφωνα με τις υφιστάμενες διατάξεις περί στεγαστικού επιδόματος.

11) Για να μπορέσει κάποιος να πτωχεύσει θα λαμβάνεται υπόψη και η οικονομική κατάσταση των συνοφειλετών και των εγγυητών;

Ναι, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη αυτές οι παράμετροι οικονομικού χαρακτήρα και για τους συνοφειλέτες και εγγυητές του οφειλέτη. Πρέπει να σημειωθεί ότι, βασική παράμετρος για τη διενέργεια ρύθμισης οφειλής αποτελεί η πραγματική οικονομική αδυναμία του οφειλέτη και κατ' επέκταση και των συνοφειλετών και εγγυητών του, που πρέπει να αποδεικνύεται με συγκεκριμένα τεκμήρια. Βάσει των ανωτέρω, γίνεται κατανοητό ότι καθίσταται ανέφικτη η θέσπιση μιας «οριζόντιας» ρύθμισης οφειλών σε μια ομάδα οφειλετών βάσει άλλων χαρακτηριστικών (π.χ. ίδια γεωγραφική περιοχή ή που συνέβησαν τα ίδια συμβάντα ή που εκπονούν το ίδιο επάγγελμα), τα οποία δεν λαμβάνουν υπόψη ταυτόχρονα την πραγματική οικονομική κατάσταση του κάθε οφειλέτη (και κατ' επέκταση και των συνοφειλετών και εγγυητών του). Για το σκοπό αυτό, κάθε οφειλέτης ξεχωριστά, εφόσον έχει οικονομική αδυναμία (τόσο ο ίδιος όσο και οι συνοφειλέτες και εγγυητές του), θα πρέπει να προβούν στη διενέργεια της διαδικασίας ρύθμισης οφειλών, μέσω της οποίας θα πρέπει να αποδείξουν την οικονομική αδυναμία τους και να αναλάβουν την κατάλληλη ρύθμιση οφειλής που αντιστοιχεί στο επίπεδο αδυναμίας τους.

12) Τι προβλέπει η διαδικασία προληπτικής αναδιάρθρωσης των οφειλών ενός οφειλέτη;

Στις διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης ο οφειλέτης διατηρεί τον έλεγχο της περιουσίας του και της λειτουργίας της επιχείρησής του, παρέχεται όμως η δυνατότητα στην διαδικασία εξυγίανσης του διορισμού, από το αρμόδιο δικαστήριο, ειδικού εντολοδόχου με συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

13) Πριν από την πτώχευση, μπορεί κάποιος να ρυθμίσει εξωδικαστικά τις οφειλές τους χωρίς να ρευστοποιηθεί η περιουσία του;

Ναι, οι οφειλέτες θα μπορούν να κάνουν χρήση του εξωδικαστικού συμβιβασμού για οφειλές προς τις τράπεζες, την εφορία και τα ασφαλιστικά ταμεία. Μεταξύ άλλων, παρέχεται η δυνατότητα διαμόρφωσης προτάσεων αναδιάρθρωσης βάσει

αυτοματοποιημένου εργαλείου, που θα δεσμεύει το σύνολο των πιστωτών οι οποίοι συμμετέχουν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, μέσω της οποίας διεξάγεται η διαδικασία του εξωδικαστικού συμβιβασμού.

14) Ο οφειλέτης, μετά την πτώχευση, χάνει την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος; Όχι, ο οφειλέτης δεν χάνει την άδεια ασκήσεως επαγγέλματός του, μια ρύθμιση που συνάδει με το γενικότερο πνεύμα του παρόντος κώδικα, για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας στον οφειλέτη, με σκοπό τη γρήγορη επιστροφή του στην παραγωγική διαδικασία και τη δημιουργία μεταπτωχευτικής περιουσίας, ώστε να απαλλαγεί από τα χρέη του.

15) Με ποιον τρόπο θα αποκλείονται οι στρατηγικά κακοπληρωτές από την ένταξή τους στην πτωχευτική διαδικασία;

Εκτός από την ακίνητη και κινητή περιουσία θα λαμβάνονται υπόψη και τα εισοδήματα του οφειλέτη προκειμένου να ενταχθεί στον πτωχευτικό κώδικα. Ειδικότερα, θα ανήκει στην πτωχευτική περιουσία το μέρος του ετήσιου εισοδήματος του οφειλέτη που υπερβαίνει τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης. Η αλλαγή αυτή έγινε με σκοπό να αποφευχθούν φαινόμενα καταστρατήγησης της πτωχευτικής διαδικασίας, από πρόσωπα που, ενώ δεν έχουν αξιοσημείωτη κινητή ή ακίνητη περιουσία, αντίθετα έχουν μεγάλα εισοδήματα, με αποτέλεσμα, ενώ είναι πτωχοί και χωρίς επαρκή περιουσία να εξοφλήσουν τους πιστωτές τους, αυτοί να ζουν πλουσιοπάροχα. Αντίθετα, η ρύθμιση αυτή δίνει κίνητρο στον πτωχό να εργάζεται και να δημιουργήσει μεταπτωχευτική περιουσία, που θα οδηγήσει γρηγορότερα στην πτωχευτική απαλλαγή του. Σε περίπτωση, που τα εισοδήματα του οφειλέτη μεταβληθούν, είτε προς το καλύτερο, είτε προς το χειρότερο, προβλέπεται δυνατότητα αλλαγής του σχεδίου περιοδικών πληρωμών.

16) Πότε μια επιχείρηση βγαίνει σε πτώχευση και πότε πρέπει να υποβάλει αίτηση πτώχευσης;

Με βάση το νομοσχέδιο, ο οφειλέτης αποδεικνύεται ότι βρίσκεται σε παύση πληρωμών όταν δεν καταβάλλει ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του προς το Δημόσιο, τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης ή πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, σε ύψος τουλάχιστον 40% των συνολικών του ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τον αντίστοιχο φορέα για περίοδο τουλάχιστον έξι μηνών, εφόσον η μη εξυπηρετούμενη υποχρέωσή του υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση πτώχευσης εντός 30 ημερών από την ημέρα παύσης πληρωμών, καθώς, σε διαφορετική περίπτωση, τα μέλη της διοίκησης θα έρχονται αντιμέτωποι με αστικές ευθύνες. Σκοπός του νέου πτωχευτικού κώδικα είναι να μειωθεί ο αριθμός των εταιρειών που, ενώ τελούν σε παύση πληρωμών και δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους, εξακολουθούν να λειτουργούν παρασιτικά (zombie companies), προκαλώντας τεράστια προβλήματα στην οικονομική δραστηριότητα της χώρας και ενισχύοντας την παραοικονομία. Η ευθύνη μάλιστα επεκτείνεται και στα πρόσωπα που επηρέασαν τα μέλη της διοίκησης για την μη έγκαιρη υποβολή της αίτησης.

17) Πότε ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να ενταχθεί στον νέο πτωχευτικό κώδικα;

Στον πτωχευτικό κώδικα δεν θα μπορούν να ενταχθούν όσοι οφειλέτες έχουν τουλάχιστον το 90% των συνολικών τους οφειλών σε ένα χρηματοδοτικό φορέα, δεδομένου ότι, στην περίπτωση αυτή, είναι αποτελεσματικότερη για τους

συνεργάσιμους οφειλέτες η προσφυγή στη διμερή διαπραγμάτευση με τον χρηματοδοτικό φορέα που καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων.

18) Θα δίδεται η δυνατότητα διορισμού ειδικού εντολοδόχου που θα διοικεί την υπό εξυγίανση εταιρεία;

Ο πτωχευτικός κώδικας προβλέπει ως δυνατό προληπτικό μέτρο τον διορισμό ειδικού εντολοδόχου με αρμοδιότητα να ασκεί ορισμένες ή και όλες τις αρμοδιότητες της διοίκησης της επιχείρησης του οφειλέτη. Αυτή η δυνατότητα θα έχει ιδιαίτερη αξία όταν εκτιμάται ότι ο οφειλέτης δεν θα διοικήσει την επιχείρηση κατά σύννομο τρόπο, μέχρι την έκδοση της απόφασης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, όταν για παράδειγμα πιθανολογείται ότι θα προβεί σε καταδολιευτικές ενέργειες εις βάρος των πιστωτών.

19) Τι γίνεται στις περιπτώσεις που το τίμημα ενός ακινήτου κατά τη διαδικασία του πλειστηριασμού είναι υψηλό με αποτέλεσμα να βγει άγονος;

Η εύλογη τιμή ενός πράγματος ορίζεται από την προσφορά και τη ζήτηση. Ως εκ τούτου, αν ένας πλειστηριασμός, που διεξάγεται κατά τρόπο διαφανή και με την ευρεία δημοσιότητα που εξασφαλίζει η δημοσίευση μέσω διαδικτύου, αποβαίνει άγονος, αποδεικνύεται ότι η τιμή πώλησης της προσφοράς που είχε τεθεί ήταν υπερβολική. Το άρθρο 94 προβλέπει την αυτοδίκαιη διαδοχική πώληση της τιμής πώλησης της προσφοράς σε περίπτωση άγονων πλειστηριασμών.

20) Τι γίνεται όταν ο οφειλέτης δεν προσκομίζει τα απαιτούμενα στοιχεία για την πτώχευσή του;

Ποινικοποιείται η παράλειψη παροχής συνδρομής των απαιτούμενων στοιχείων από τον οφειλέτη ή, στην περίπτωση νομικού προσώπου, από τους εκπροσώπους του, προς τα όργανα της πτώχευσης.

21) Μπορεί να υπάρξει συμφωνία εξυγίανσης μιας επιχείρησης χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη;

Συμφωνία εξυγίανσης χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη μπορεί να συνάπτεται, και όταν αυτή έχει ως αντικείμενο τη μεταβίβαση μέρους ή του συνόλου της επιχείρησης του.

22) Ποιες είναι οι σημερινές διαστάσεις του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους; Η πολυετής οικονομική κρίση στην Ελλάδα είχε ως αποτέλεσμα τη συσσώρευση και διόγκωση ενός ιδιαίτερα υψηλού ιδιωτικού χρέους, οξύνοντας ένα πρόβλημα με σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις. Η Κυβέρνηση προχώρησε σε μειώσεις φόρων και λοιπές αναπτυξιακές δράσεις, επιτυγχάνοντας έτσι τη βελτίωση του διαθέσιμου εισοδήματος και τη μείωση της ανεργίας. Ως εκ τούτου, οι πολίτες μπορούσαν να αντιμετωπίσουν σταδιακά την υπερχρέωσή τους. Ωστόσο, η πανδημία του κορονοϊού επέφερε νέα οικονομική δυσκολία σε πολίτες και επιχειρήσεις, που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και συσσωρεύουν χρέη. Συνεπώς, είναι κρίσιμο να θεσπιστούν τα κατάλληλα εργαλεία για τη διευθέτηση όλων των οφειλών τους.

23) Απαλλάσσονται τα μέλη διοίκησης των νομικών προσώπων που πτωχεύουν; Ναι. Επιλύεται έτσι ένα διαχρονικό πρόβλημα με την ευθύνη των διοικούντων, οι οποίοι εξακολουθούσαν να ευθύνονται για τις οφειλές της επιχείρησης, ακόμη και μετά την πτώχευσή της. Πλέον, με το νέο πλαίσιο, επέρχεται απαλλαγή των διοικούντων του νομικού προσώπου που πτώχευσε, εντός 3 ετών από την αίτηση για πτώχευση ή 2 ετών από την κήρυξη πτώχευσης (όποιο επέλθει νωρίτερα).

24) Απελευθερώνονται και αξιοποιούνται οι παραγωγικές μονάδες της χώρας; Οι παραγωγικές μονάδες που είναι δεσμευμένες σε ατέρμονες διαδικασίες ρύθμισης ή/και πτώχευσης, απελευθερώνονται με σκοπό την επαναφορά τους σε λειτουργία, με την παράλληλη είσοδο εγχώριων και διεθνών επενδυτών.

www.odigostoupoliti.eu